

частому функціонуванню їх прозвищ в різних літературних джерелах з описательною або рекламною метою. Деякі штати, не маючи великого різноманітності особливостей, мають всього 4, 3 або навіть 2 прозвища: Орегон (4), Алабама (4), Огайо (3), Нью-Йорк (3), Вермонт (2), Вашингтон (2).

В результаті проведеного дослідження можна зробити наступні висновки:

1. Сокращение топонимических названий широко используется в повседневной жизни американцев, имеет широкое использование на страницах газет и журналов, а также в художественной литературе. Аббревиатуры являются традиционными общепринятыми обозначениями штатов, помогают избежать омонимии названий, выполняют адресную функцию. Аббревиатура является неотъемлемым элементом топонимической системы американского английского языка, входит в культурный фон американцев в устной и нередко в письменной коммуникации, так как к названию любого населенного пункта добавляется название штата или его сокращенное наименование на письме.

2. Вторичные наименования в форме прозвищ имеют широкий спектр функционирования: в газетах, журналах, на телевидении, в литературных произведениях и в повседневной жизни. При анализе газетных и журнальных статей была выявлена их частая повторяемость. Было обнаружено, что фигурируя в одном источнике как официальное прозвище, в другом оно встречается в категории неофициального. Прозвища являются вполне узаконенными наименованиями, которые не выполняют непосредственную функцию топонима, но описательную функцию они выполняют шире, чем собственно топонимы. Прозвища функционируют как вторичные наименования и отражают и передают образ жизни и образ мышления, характерный для американского общества.

Исследование относится к особой области языкознания и лингводидактики – лингвокультурологии, основная задача которого состоит в изучении аспектов общенациональной культуры, находящих свое отражение в языке (в литературном языковом стандарте). Еще совсем недавно топонимы были объектами лексикографической разработки лишь в географических словарях. С развитием интереса к национально-культурному компоненту в лексике, в том числе ономастической, предметом исследования должны стать не только фоновые знания членов определенной языковой общности, в целом уже известные виды и формы вторичных наименований, связанные с данным географическим названием, но и их специфика функционирования в различных дискурсах. В перспективе теоретического осмысления следует более четко определить категориальный статус этих единиц в лексико-семантической системе английского языка, а именно: какие виды топонимов считать синонимами или вариантами омонимами.

Литература

Жукова Л.К., Смирнова Н.С. Windows on the USA: Учебное пособие по лингвострановедению США. – Симферополь, 2003. – С. 160 – 165. Маслова В.А. Лингвокультурология. – М.: Академия, 2004. – 208 С. Томахин Г.Д. Америка через американизмы / Г.Д. Томахин. – М.: Высш. шк., 1982. – 226 С. Baird L., Brousseau M., Rose A. Fifty States. Every question answered / L. Baird, M. Brousseau, A. Rose. – New York: Metro books, 2008. – 189 p. Capote T. The Grass harp. Breakfast at Tiffany's. М.: Progress publishers, 1974. – 224 p. Dunlop R. and Mc Nally Vacation Guide (United States, Canada, Mexico) / Dunlop. R. - Chicago: University Press, 1969. – 364 p. Financial Times, January 20, 2011 Forbes. №9, – July 13, 2009. Forbes. – vol. 183, №9, May11, 2009. Fortune. – vol. 162, № 8. November 8, 2010. Fortune. – vol. 159, №1. January 19, 2009 Forbes. №5, – March, 2009. Levy P., Hook J. Children's USA Encyclopedia / P. Levy, J. Hook. – New York: Sandy Creek, 2009. – 220 p. Newsweek. April, 2005. The New York Times Magazine. April 19, 2009.

БОЖКО Е. С.

(Запорізький національний університет)

ИНТЕГРАЦИЯ РЕАЛИЙ СФЕРЫ «КИНО» У РОЗМОВНУ АНГЛІЙСЬКУ МОВУ

У статті розглядаються особливості використання реалій та алюзій сфери кінематографу у повсякденному англійськомовному мовленні. Продемонстровано тенденції інтеграції реалій та алюзій індустрії кіно у розмовну англійську мову.

Ключові слова: реалії, алюзії, терміни.

Божко Э. С. Интеграция реальных сферы «кино» в разговорный английский язык. В статье рассматриваются особенности использования реалий и аллюзий сферы кинематографа в ежедневной англоязычной речи. Продемонстрировано тенденции интеграции реалий и аллюзий индустрии кино в разговорный английский язык.

Ключевые слова: реалии, аллюзии, термины.

Bozhko E. S. The integration of the realia of the “cinema” sphere into the spoken English language. This article addresses the peculiarities of the use of the realia and allusions of the cinematography sphere in the everyday English speech. The tendencies of the integration of the realia and allusions of the cinema industry into the spoken English language are demonstrated.

Key words: realia, allusions, terms.

Більше ніж сто років тому, 28 грудня 1895 року, біля входу до «Гран-кафе» на бульварі Капуцинів, відбувся перший кіносеанс братів Люм'єрів. Так з'явився «новий світ, паралельний реальному»

[Граблевская, Чернякевич 2001, с. 6]. Світ, де почали працювати мільйони людей. Світ, який змінюється з кожним днем в залежності від технічного і культурного розвитку. Це світ кіно, - мистецтва, що і в свою чергу також впливає на інші сфери (телебачення, театр, технології та ін.).

Сфера кінематографу розвивається настільки швидко, що вже через десятиліття після її виникнення, розпочалося формування не тільки термінологічного словника кіно, але й широкої бази алюзій та реалій кіномистецтва, використання яких у повсякденному англомовному мовленні все ще залишається поза увагою науковців, що і зумовлює **актуальність** даного дослідження.

Метою даної роботи є виявлення тенденції та особливостей інтеграції реалій індустрії кіно до повсякденного англомовного мовлення.

Мета дослідження обумовила постанову наступних **завдань**: зробити вибірку найбільш розповсюджених реалій сфери кіно та виявити тенденції впливу Засобів Масової Інформації на особливості інтеграції реалій кіномистецтва у різні сфери суспільної діяльності.

Предметом дослідження постають особливості інтеграції реалій кіномистецтва до повсякденного англомовного мовлення.

Об'єктом дослідження виступають реалії та алюзії сфери кінематографу.

Слід зазначити, що в процесі свого розвитку, мистецтво кіно стало частиною так званої «масової культури», так виник інтернаціональний термін «*кіч*» (з німецької *kitsch* – дешевина, позбавлений смаку) що позначає принцип формування естетичного об'єкту, згідно до потреб масового смаку і масової моди [Фрейліх 2005, с. 141]. До того ж, кіно для широких мас населення знімають переважно у Сполучених Штатах Америки, де Голівуд став культурним центром кінематографу. Саме масове кіно дає можливість отримати більший прибуток, і таким чином вкладати більше коштів на розвиток мистецтва кіно [Bergfelder 2005, с. 315-367]. Що ж до Європейського кіно, то тут поширене арт-хаусне кіно, тобто незалежне кіно, яке не фінансується великими компаніями та спонсорами [Henning 2005, с. 229-249]. Така ситуація привела до того, що за останні десятиліття, саме американські діячі кінематографу розширили горизонти даного мистецтва. Тому і реалії саме американського варіанту англійської мови все більше і більше поповнюють лексичний запас сфери кіно (наприклад, кіно премія *Oscar* чи то *Move brats* [Movie Terminology Glossary 2011] – покоління режисерів, що з'явилися у світі кіно на початку 1970-х, серед яких такі гіганти сучасного кінематографу як Стівен Спілберг, Джордж Лукас та Мартін Скорсезе).

Таким чином, реалії кіноіндустрії та самих кінострічок стають невичерпним джерелом для збагачення словникового складу англійської мови. Так, імена культових кіногероїв набувають стереотипичних ознак, цитати з фільмів дають змогу висловлювати думки більш виразно, метафорично, використовувати властивості асоціативного ряду та контексту. Крім того, постійно відбувається збагачення розмовної англійської мови за рахунок творів кіномистецтва, адже сьогодні широко поширене використання так званих, «кіно алюзій». Наприклад, репліка «*I'll be back*» одразу ж нагадує нам про славнозвісного термінатора з його тріумфальним поверненням, і у повсякденній мові часто вживається як жарт (аналогом такої репліки на теренах країн східної Європи є цитата з мультфільму про Карлсона: «*Он улетел, но обещал вернуться*»). До того ж, в залежності від контексту дискурсу, «*I'll be back*» може позначити не просто той факт, що той, хто її промовляє повернеться, а й те, що він повернеться коли його не будуть очікувати, з іншого боку цю ж цитату можна промовити з такою інтонацією, що вислів набуде зловісного характеру, і тим самим отримати комічний ефект від натяку на кінострічку.

Слід згадати також вигук «*d'oh*», що належить культовому персонажу Гомеру, герою відомого на всю земну кулю американського мультиплікаційного серіалу «*The Simpsons*». Цей вигук не тільки увійшов у розмовну мову та у мову користувачів Інтернету, його вже включено до Оксфордського словнику з тлумаченням: «used to express sudden recognition of a foolish blunder or an ironic turn of events» [BBC News 2001].

Розглянемо детальніше приклад про відому усьому світові постать Форреста Гампа, яка з'явилася у 1994 році, коли на екранах численних кінотеатрів Сполучених Штатів відбувся перший показ однойменної стрічки. Сьогодні мало кому відомо, що режисер Роберт Земекіс використав ідею для сценарію з роману Уінстона Грума (1986 року), адже як більшість подій сюжету, так і особистість головного героя були надзвичайно видозмінені, до того ж роман не був визнаний ані читачами, ані критиками, тому саме, так званий, кіно-Форрест опинився у фокусі нашої уваги.

Кінострічка «*Forrest Gump*» увійшла до «англомовного життя» вже одразу ж після показу, коли глядачі виходили з кінозалу промовляючи цитати з фільму: One man left the theater repeating one of the movie's many homespun aphorisms, "*Stupid is as stupid does*"; he called the movie "*awesome*" [Lyal 1994]; та що ще більше свідчило про вплив даного кіношедевр на розмовну мову, так це миттєве перефразування відомої цитати "*Run, Forrest, run*": "I want to stand up and yell, '*Go, Gump, go!*'" розповідав журналістам

про свої враження від першого перегляду фільму Кріс Джексон (Chris Jackson), глядач із Чикаго [Corliss 1994]. Крім того, через Форрест-бум славнозвісну репліку *"Run, Forrest, run"* використовували під час трагікомічних епізодів і в інших стрічках, наприклад, у культовій *"Fight club"* (1999), у комедіях *"Scooby-Doo"* (2002), *"The Longest Yard"* (2005), *"You Don't Mess with the Zohan"* (2008), *"The House Bunny"* (2008) та багатьох інших, а деякі кіно-митці винесли алюзію на Гампа навіть у назви своїх шедеврів, як то у британській комедії *"Run Fatboy Run"* (2007), де можна провести чимало паралелей за сюжетними лініями зі справжнім «Форрестом Гампом». Крім того, 1998 року широкої популярності набула німецька кінострічка під назвою *«Lola rennt»*, і щоб привернути до фільму увагу англомовних глядачів, перекладачі обрали влучну та гучну назву для прокату дубльованої версії *"Run, Lola, run"* [The British Academy of Film and Television Arts].

Самі американці ставляться до феномену Форреста Гампа з дивовижною теплотою, незважаючи на всі ці пародії. Сам персонаж Гампа це насамперед унікальна особистість, і його фізичні та ментальні вади мають другорядне значення, адже Форрест був свідком переломних подій для всього світу і для Америки у першу чергу (війна у В'єтнамі, висадження на Місяць, початок розповсюдження СНІДу, скандал Вотергейту, творчість Елвіса) і за словами режисера кінострічки: *"Gump takes a period that is painful to a lot of people, but sees it from a different perspective, so that you're actually looking back with a fresh eye"* [Elrick]. У підтвердження такої тези можна навести цитату з самого фільму: *"Life was like a box of chocolates. You never know what you're gonna get."* Ці слова, що стали крилатими та увійшли до списків порад так званої «народної мудрості», цитують у численних телевізійних шоу (*Scrubs*, *Greek*) та у фільмах (*"Spider man"* (2002)). А деякі креативні піар менеджери заохочують своїх потенційних покупців гаслами типу: *"DVDs are like a box a chocolates. You never know what you're gonna get. That's because sometimes those extras that look so good on the box turn out not to be as delicious as you imagine"* [Daily News of Los Angeles 2001].

Феномен кінострічки про Форреста Гампа вплинув також і на світ Інтернету. Окрім численних сайтів, присвячених безпосередньо фільму, зустрічаються також і блоги, чиє оформлення нагадує декорації з цього кіно шедевр. Так, наприклад, існує блог (<http://run-forrest.blogspot.com/>) під назвою *Run Forrest, Run*, автор якого називає себе Форрестом Гампом та використовує для фонового тематичного зображення лавицю на автобусній зупинці (де Форрест розмовляв зі стрічними незнайомцями), що створює відповідну атмосферу під час спілкування з відвідувачами блогу.

Крім того, через два роки після виходу фільму, у Сполучених Штатах відкрили спочатку у Монтереї, штат Каліфорнія, а потім і цілу низку ресторанів, спеціалізованих на морепродуктах з однойменною назвою до компанії Форреста та його друга Бабби *"Bubba Gump Shrimp Company"* [Bloomberg Business News 2009]. На сьогодні по всьому світові працює 31 ресторан, з яких 22 знаходяться у США. Треба відзначити, що політика компанії підтримує алюзії на фільм, так головним їх гаслом є досить прості слова, що за стилістикою одразу ж нагадують висловлювання самого Форреста: *«Food is the hero at the Bubba Gump Shrimp Co., we serve food that makes our employees proud and will make you want to return»* [5]. Дана компанія виступає також офіційним спонсором щорічного марафону *The Run Forrest Run 5K* [22], проте це не єдина організація спортивних змагань під впливом феномену Гампа. Наприклад, прихильники фільму зі всього світу мають змогу стати членами міжнародного клубу *Run Forrest Run Run Club*, організатори якого також постійно влаштовують марафони та інші спортивні заходи [18]. З часом вигук *Run, Forrest, Run* став звичним при погляді на людину, що біжить, поспішає, і при цьому виглядає прийнятним на крихту комічно та смішно. В Інтернеті часто трапляються фото з зображенням біжучих людей з підписами чи то буквально *Run Forrest Run*, чи то інколи з заміною імені, проте зі збереженням структури вислову (*Run, Emma, run!*). Проте не тільки пряме значення цитати увійшло до розмовної мови. Іронія фільму полягає у тому, що сам Форрест бігав насправді, «фізично», завдяки чому отримав спортивну стипендію у коледжі, вижив на війні, а от його дівчина Дженні завжди «утікала емоційно» від своїх невирішених проблем, від відповідальності та від неприємних спогадів. Тому в залежності від контексту, фраза *Run Forrest Run* деколи набуває до болі іронічного та приреченого значення несвідомої спроби втечі від незгоди.

Цікавим видається той факт, що постать Форреста Гампа настільки укорінилася у сучасній англомовній культурі, що його часто порівнюють зі справжніми видатними діячами, як от з Арнольдом Шварценегером: *If Arnold was the "Last Action Hero," Gump is the "First Non-Action Hero"* [Hinson 1994]. Крім того, одразу ж після появи кінострічки, винахідливі журналісти активно почали використовувати образ Форреста у різних контекстуальних ситуаціях, наприклад у статті із заголовком *«Mr. Gump Goes to Washington»* розповідається про маловідомого та непомітного тривалий час політичного діяча Ньюта Гінгріча, який на загальний подив стрімко просунувся уперед по кар'єрним сходам, що одразу ж нагадує дивовижну історію життя Гампа: *«The connection between Forrest Gump and Newt Gingrich -- The Republican politician's rise to power reminds some of the blockbuster movie»* [Gordinier 1995]. Кожній країні, у різні часи потрібні свої герої, проте поняття героїзму не завжди позначає фізичну силу, воно охоплює

різні аспекти людської сутності, так і виник Форрест Гамп – народний герой, частинка я кого є в кожному, згадка про якого викликає привітну усмішку: «*The sap is rising in America, and his name is Forrest Gump... Forrest Gump, Our National Folk Zero*» [Hinson 1994].

Розглянемо також приклад про грабіжників часів Великої депресії Bonnie Parker and Clyde Barrow [The Federal Bureau of Investigation], котрі сьогодні відомі всьому світові як просто **Bonnie & Clyde**, та чії імена набули загальних ознак, тобто завдяки кінематографу (у стрічках про них *You Only Live Once, The Bonnie Parker Story, Bonnie and Clyde, Bonnie & Clyde: The True Story*) отримали додаткові ознаки, що з часом перетворилися у стереотип «романтики та злочинів», «коханців-злочинців», який інколи висміюють (як то у комедії *Bonnie e Clyde all'italiana*), деколи використовують у сюжетах для пісень різних мов світу (англійською - "*The Ballad of Bonnie and Clyde*" by Georgie Fame in 1967; німецькою - "*Bonnie und Clyde*" by the German punk band Die Toten Hosen in 1996; російською - "*Бонни и Клайд*" Сплин 1997 року), у літературі (Burrough, Bryan. *Public Enemies*; Knight, James R. and Jonathan Davis. *Bonnie and Clyde: A Twenty-First-Century Update*) чи то для інших фільмів (наприклад, алюзія на **Bonnie & Clyde** у сюжеті про грабіжників-коханців в одному з епізодів багатосерійного проекту Num3rs, про що свідчать різні відгуки глядачів: «The Bonnie and Clyde theme has been done to death», «Great way to open the third season of the show as a Bonnie and Clyde like couple try to rob banks and spread other bad things...» [Spree Reviews 2006]).

Крім того, з'явилися сталі вислови, як то *Bonnie & Clyde Death*, що можуть позначати в залежності від контексту «загибель співучасників», «загибель злочинців від рук представників закону», «загибель злочинців-коханців» і т.д., а також *death car* – мається на увазі саме машина цієї пари злочинців. Вислів *Bonnie's cigar pose* (образ Бонні з фото, що було вилучено у неї під час обшуку, образ, що його вдало використали у кінострічках) вживають щодо жінок з чоловічими звичками, як-то куріння сигари [Bonnie and Clyde Ambush Museum]. Сьогодні їх образи спостерігаємо вже не тільки у творах мистецтва, вони стали героями рекламних слоганів, наприклад, будинок моди: «Bonnie & Clyde.. We make being bad, look good» [It's Been Real 2009].

Проте найбільшого впливу зазнали журналісти, для яких ці імена стали влучною знахідкою для метафори, що зрозуміла кожному, що одразу ж привертає увагу. Так, перші сторінки газет рясніють заголовками: «*'Bonnie and Clyde' couple captured in Arizona*», а вже потім надається пояснення: «Escaped fugitives John McCluskey and his fiancée, Casslyn Welch, arrested at campsite after tip-off from forest ranger» [Pidd 2010], чи то «*'Bonnie and Clyde' couple arrested. Police in Spain have arrested a British man and Russian woman suspected of a string of 'Bonnie and Clyde' robberies*» [Telegraph Media Group Limited 2010], «*Bonnie and Clyde: Romeo and Juliet with guns*» [Kozłowski 2009] та багато інших прикладів.

Так, кінокритик Джеймс Берардинеллі (James Berardinelli) зазначив, що сьогодні, завдяки Голівуду, більшість американців знає імена Бонні і Клайда, проте не в змозі назвати імені тодішнього Президента [Berardinelli 2003].

Підсумовуючи проведені дослідження, можна зробити **висновок**, що сьогодні спостерігається постійне збагачення розмовної англійської мови за рахунок впливу творів кіномистецтва на світогляд та ерудицію глядачів.

У подальшому дослідженні **перспективним** є створення класифікації реалій та алюзій індустрії кіно, а також детальне спостереження за тенденціями інтеграції цих кіно-реалій та кіно-алюзій до повсякденного англомовного мовлення.

Література:

- Граблевская И. И., Чернякевич О. М. Великие кинозвезды XX века. /Авторы-составители Граблевская И. И., Чернякевич О. М. – М.: Мартин, 2001. – 495 с. *Фрейлих С.И.* Теория кино: от Эйзенштейна до Тарковского: Учебник для вузов. – 3-е изд. – М.: Академический проект: Альма Матер, 2005. – 512 с. "Bubba Gump Shrimp Co. moves beyond moviegoers" Austin American-Statesman. Bloomberg Business News. March 12, 1996. Retrieved July 2, 2009. *Bergfelder T.* National, transnational or supranational cinema? Rethinking European film studies//Media culture and society. 2005. #3 p. 315-367. Bonnie and Clyde Ambush Museum [Електронний ресурс]: 2010. - Режим доступу до статті: <http://www.roadsideamerica.com/story/10864> 'Bonnie and Clyde' couple arrested [Електронний ресурс]: by Telegraph Media Group Limited, 29 Sep 2010. - Режим доступу до статті: <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/spain/8032781/Bonnie-and-Clyde-couple-arrested.html> Bubba Gump Shrimp Co. Режим доступу до статті: <http://www.bubbagump.com> Famous Cases & Criminals. Bonnie & Clyde. [Електронний ресурс]: The Federal Bureau of Investigation. - Режим доступу до статті: <http://www.fbi.gov/about-us/history/famous-cases/bonnie-and-clyde> *Hal Hinson* Forrest Gump, Our National Folk Zero [Електронний ресурс]: Washington Post Staff Writer August 14, 1994. - Режим доступу до статті: <http://www.washingtonpost.com/wp-srv/style/longterm/movies/review97/fforrestgump1.htm> *Helen Pidd* 'Bonnie and Clyde' couple captured in Arizona [Електронний ресурс]: by Helen Pidd and agencies guardian.co.uk, Friday 20 August 2010. - Режим доступу до статті: <http://www.guardian.co.uk/world/2010/aug/20/bonnie-clyde-fugitives-captured-arizona> *Henning V.* Public and mechanisms in feature film production: the EU Media Plus Programme//Media culture and society. 2005 #2 p. 229-249. It's Been Real [Електронний ресурс]: February 25, 2009. - Режим доступу до статті: <http://bonnieclyde.wordpress.com/> It's in the dictionary, d'oh! [Електронний ресурс]: BBC News, on 14 June, 2001. - Режим доступу до статті: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/entertainment/1387335.stm> *James Berardinelli* Bonnie and Clyde [Електронний ресурс]: A Film Review by James Berardinelli, 2003. - Режим доступу до статті: http://www.reelviews.net/movies/b/bonnie_clyde.html *Jeff Gordinier* Mr. Gump Goes to Washington [Електронний ресурс]: Feb 10, 1995. - Режим доступу до статті: <http://www.webcitation.org/5tdcil4Kj>. *Lori*

Kozlowski Bonnie and Clyde: Romeo and Juliet with guns [Електронний ресурс]: published on May 11, 2009. - Режим доступу до статті: <http://latimesblogs.latimes.com/jacketcopy/2009/05/bonnie-and-clyd.html>. *Movie Terminology Glossary*. - Режим доступу до статті: <http://www.imdb.com/Glossary>. *Numb3rs. Spree Reviews* [Електронний ресурс]: Jan 10, 2006. - Режим доступу до статті: http://www.tv.com/numb3rs/spree/episode/767902/reviews.html?pg_user_reviews=0&tag=pagination:1. *Richard Corliss SHOW BUSINESS: The World According to Gump* [Електронний ресурс]: Julie Grace/Chicago and Martha Smilgis/Los Angeles Monday, Aug. 01, 1994. - Режим доступу до статті: <http://www.webcitation.org/5tdcktpoX>. *Run Forrest Run Run Club*. Режим доступу до статті: <http://www.runforrestrun.org/>. *Sarah Lyall It's 'Forrest Gump' vs. Harrumph*. [Електронний ресурс]: published on July 31, 1994. - Режим доступу до статті: <http://www.webcitation.org/5texWzYFD>. *Ted Elrick GUMP BECOMES HIM*. [Електронний ресурс]: The Robert Zemeckis Interview by Ted Elrick. - Режим доступу до статті: http://www.dga.org/news/mag_archives/v20-1/zemeckis.html. *The British Academy of Film and Television Arts*. Режим доступу до статті: <http://www.bafta.org/awards/>. *The Run Forrest Run 5K*. Режим доступу до статті: http://www.bigsurhalfmarathon.org/Event_Information/courseinfo5k.htm. *VIDEO ENCHANTED FORREST THE MUCH-BELOVED "FORREST GUMP" ARRIVES ON DVD WITH SWEETNESS INTACT*. [Електронний ресурс]: Published on August 28, 2001, Daily News of Los Angeles (CA). - Режим доступу до статті: http://nl.newsbank.com/nl-search/we/Archives?p_product=LA&p_theme=la&p_action=search&p_maxdocs=200&p_topdoc=1&p_text_direct-0=0EE3576468090812&p_field_direct-0=document_id&p_perpage=10&p_sort=YMD_date:D&s_trackval=GooglePM.

БРОСЛЕНКО О. Л.

(Запорізький національний університет)

**ПОЕТИКА ЗАГОЛОВКУ РОМАНУ ДЖ. М. КУТЗЕЕ «DAIRY OF A BAD YEAR»
(«ЩОДЕННИК ПОГАНОВОГО РОКУ»)**

Користуючись досвідом сучасних науковців поетики художнього тексту, в статті аналізується поетика заголовку останнього роману «Щоденник поганого року» сучасного австралійського письменника Дж. М. Кутзеє. Розглядаються різні підходи до розуміння сутності, видів та функцій заголовку художніх творів, а також досліджуються персональні, алюзивні, хронотопні аспекти заголовку вищезгаданого роману. В цьому заголовку представлені основні жанрові, тематико-проблематичні, філософсько-естетичні характеристики.

Ключові слова: заголовок, подвійне кодування, хронотоп, алюзія, постмодерністський текст.

Бросленко Е. Л. Поэтика заглавия романа Дж. М. Кутзеэ «Dairy of a Bad Year» («Дневник плохого года»). На основе опыта современных исследователей поэтики художественного текста, в статье анализируется поэтика заглавия последнего романа «Дневник плохого года» современного австралийского писателя Дж.М. Кутзеэ. Рассматриваются разные подходы к пониманию сущности, видов и функций заглавий художественных произведений, а также исследуются персональные, аллюзивные, хронотопные аспекты заглавия указанного романа. В его заглавии представлены основные жанровые, тематико-проблематичные, философско-эстетические характеристики.

Ключевые слова: заглавие, двойное кодирование, хронотоп, аллюзия, постмодернистский текст.

Broslenko O. L. Title Poetics of J. M. Coetzee's novel "Dairy of a Bad Year". Using the results of modern researches on the poetics of a literary text, the problems of title poetics are analyzed in the article, based on the latest novel by Australian writer John Maxwell Coetzee "Dairy of a Bad Year". The article deals with different concepts, defining the essence, types and functions of a text's title and is devoted to the investigation of personal, chronotopic and allusive aspects of the title under research. The main genre, thematic, problematic, philosophic and esthetic characteristics are represented in the title of the novel.

Key words: title, double coding, chronotop, allusion, postmodern text.

Джон (Джозеф) Максвелл Кутзеє (John Maxwell Coetzee) – англомовний письменник, критик, лінгвіст. Лауреат Нобелівської премії з літератури 2003 року. Перший письменник, який був двічі відзначений Букеровською премією (в 1983 р. за роман «Життя та час Михаела К.» («Life and Times of Michael K.», 1983) та в 1999 р. за роман «Безчестя» («Disgrace», 1999)).

Дж. М. Кутзеє народився в родині африканерів – потомків голландських переселенців. 10 років прожив в Америці, де стає професором з літератури, повертається на Батьківщину та займає місце професора Кейптаунського університету. Південній Африці він віддає ще 20 років свого життя. Незважаючи на численні відрядження, про що би він не писав, він пише про Південну Африку, інколи вона постає на сторінках його романів реальною, легко упізнаною, а деколи загубленим в космосі міфічним світом. Кутзеє ніколи не був активним борцем з апартеїдом, на відміну від Надін Гордимер, його погляд на світ – це відсторонений погляд творця. В своїх автобіографічних книгах Кутзеє пояснює, що вже в дитинстві він не міг не помічати напруженого соціального становища оточуючого його світу, так з'явився його інтерес до «пригноблених та ображених». Він говорить, що через зіткнення інтересів двох рас його батьківщина постала на передньому плані – тут протиріччя, конфлікти, образи, страждання виступають виразніше. Методи захисту у імперії були жорсткими, відповідні засоби – опір – були рівнозначні за жорстокістю. В 2002 році письменник іммігрував до Австралії, де він зараз займає почесну посаду в університеті Аделаїди.

Американський літературний критик Андрю Марр газети «Telegraph» в своїй статті «He is both fish and fowl» називає Кутзеє серйозним романістом, твори якого болючі та важкі для сприйняття, а стиль зображення – стислий. Саме завдяки відсутності позитива він отримав дві Букеровські премії та багато інших нагород. Він є справжньою літературною суперзіркою, яка освітлює складні питання людства. «The case for J.M Coetzee is straightforward. He is serious, as few other novelists now bother to be. His books